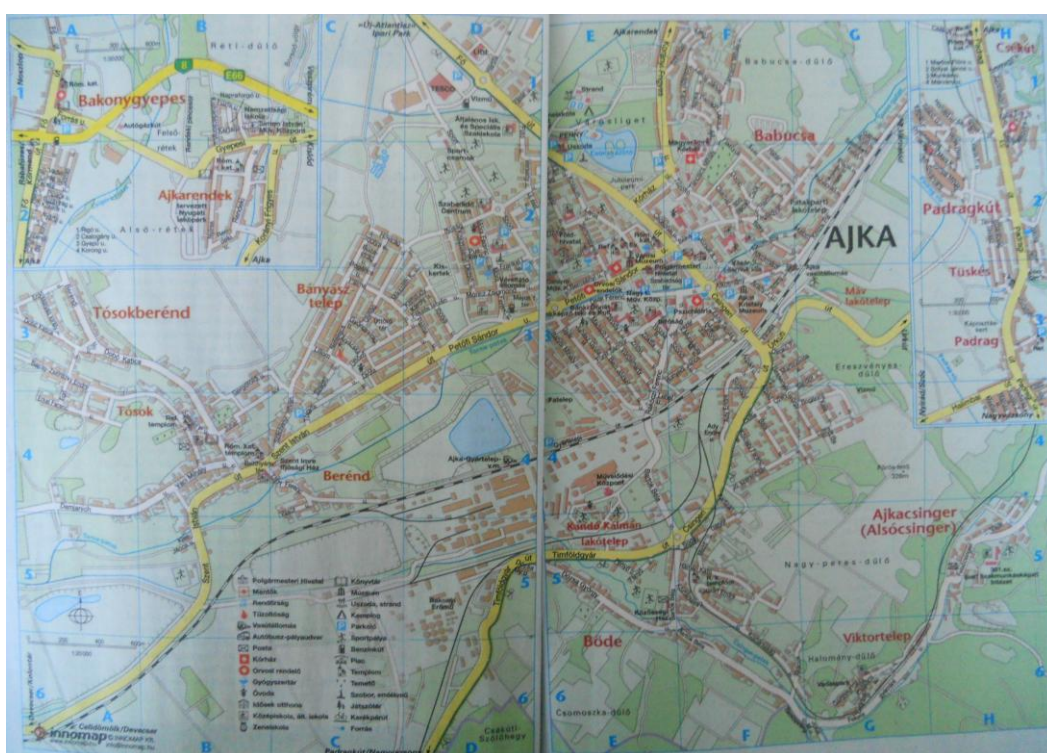

Információk ipari vészhelyzetre!

AJKA VÁROS LAKOSSÁG TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- A környezetében működő veszélyes ipari üzemekről,
- A veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről,
- A bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.

Készítette:
**Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal,
az Ajkai Katasztrófavédelmi Kirendeltség
közreműködésével
2017.**

Tisztelt Ajkai Lakosok!

Az emberiség évtizedek óta együtt él a különböző veszélyeztető tényezőkkel és azok hatásaival. Mint minden élőlény az ember is veszélyes fenyegetések sokaságának van kitéve. Meg kell tanulnunk együtt élni a veszéllyel, és megtalálni a megelőzés legjobb eszközeit. A veszélyhelyzetek felszámolásában közreműködő szervek kötelessége hogy megismertessék a lakossággal a környezetükben bekövetkező veszélyhelyzeteket és felkészítsék őket az ellenük való védekezés lehetőségeire és az irányadó magatartási szabályokra.

A város területén található gazdálkodó szervezeteknél a termelés, tárolás és szállítás során számos olyan veszélyes anyagot használnak fel, melyek a lakosságra veszélyt jelenthetnek. A biztonsági előírások betartása ellenére is előfordulhatnak ipari balesetek, melyek vegyi veszélyhelyzetet idézhetnek elő. Ilyen helyzetekre, a lakosság védelme érdekében építették ki településünkön a polgári védelmi sziréna rendszert, mely biztosítja a lakosság időbeni riasztását. Ez a rendszer biztonságérzetet nyújt a lakosság számára, de nem pótolja azokat az ismereteket, melyeket adott esetben Önöknek tudniuk kell. Ezen tudnivalók megismerésére nyújt segítséget ez a tájékoztató és felkészítő anyag.

Kérem Önöket a kiadványban szereplő információkat, védekezési lehetőségeket figyelmesen olvassák el, hiszen veszélyhelyzetben csak a pontos ismeretekkel rendelkezők tudnak pánikmentesen és helyesen cselekedni, másoknak segítséget nyújtani.

Veszélyhelyzetben a legfontosabb a nyugodt fegyelmezett magatartás!

Schwartz Béla
polgármester

TÁJÉKOZTATÓ A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL

A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK!

A gazdaságban jelenlévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordozza az ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + FELKÉSZÜLÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az uniós normákat (Seveso III. módosított Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény az ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői kötelességévé teszi az üzemen jelenlévő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét. Ezen információt a veszélyes üzem Biztonsági Jelentése, Biztonsági Elelemzése, illetve Súlyos Káresemény Elhárítási Terve tartalmazza.

FONTOS KÖVETELMÉNY, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemen belüli hatásainak mérséklésére. Egy váratlanul bekövetkező esemény kezelésére a település polgármestere – a hivatásos katasztrófavédelem területi szervével együttműködve – **VESZÉLYELHÁRÍTÁSI TERVET** készít, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlévő veszélyforrásokat, a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében. Ezért a katasztrófavédelmi törvény az I. katasztrófavédelmi besorolású település polgármestere részére -Ajka is ilyen besorolással bíró település- feladatul írta elő jelen **LAKOSSÁG TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY** elkészítését.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK!

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén a polgári védelmi sziréna hangja riasztja a lakosságot.

Amikor a jelzést meghallja:

- Munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- Ha az utcán közlekedik, a település központja felé, illetve a vasútállomással ellentétes irányba menjen (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

MIT KELL TENNI, HA IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!

A HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel tájékoztatja.		Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző- és klímarendszert!		Szellőztessen miután a szirénajel a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

A SZIRÉNAJELEK

RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang

 <p>2 perces emelkedő és mélyülő szirénahang</p> 	<p>Jelentése: VESZÉLY!</p> <p>120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt.</p> <p>Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.</p>
---	---

VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang, közte 30 másodperces szünettel

 <p>2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang 30 másodperces szünettel</p> 	<p>Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT!</p> <p>2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.</p>
--	--

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat kaphat mobil riasztórendszeren, ill. a közszolgálati rádióból és televízióból.

További felvilágosítás az Internetről vagy a katasztrófavédelem honlapjáról www.katasztrofavedelem.hu. szerezhető be.

**TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ KÜSZÖBÉRTÉK ALATTI
ÜZEMEKRŐL, ÉS A LEHETSÉGES IPARI BALESETEKRŐL**

A cég neve és címe: AJKA KRISTÁLY ÜVEGIPARI KFT.

8400 Ajka, Alkotmány u. 4.

Tel.: 88/510-520

AZ ÜZEM ADATAI

A külső tájékoztatásért felelős

személy: Vezérigazgató

Tel.: 88/510-521

Fax: 88/311-986

Az üzemben folyó veszélyes tevékenység:

- Veszélyes anyagok tárolása, felhasználása.

Üzemen belül előforduló veszélyes anyagok:

Hidrogén-fluorid, Arzén-trioxid, Ólom-monoxid, Kénsav.

A tárolás körülményei:

- 8 m³-es tartály kármentővel ellátva,
- 8 x 200 l-es tároló edényzet kármentővel ellátva,
- Betonpadozatú méregraktárak,
- kármentővel és tetővel ellátott betonpadozatú „savkert”,

Az AJKA KRISTÁLY ÜVEGIPARI KFT. telephelye a 219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet (a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről) alapján küszöbérték alatti üzem, mivel az ott tárolt, előállított, felhasznált veszélyes anyagok mennyisége nem haladja meg a rendeletben meghatározott határértéket.

Az üzem biztonsági politikájának főbb célkitűzései:

- Ipari balesetek megelőzése,
- Minden bekövetkezett baleset, sérülés és kvázi baleset kivizsgálása,
- Egészséget nem károsító foglalkoztatás és a higiénia biztosítása,
- Tüzek megelőzése és felkészülés a tüzek hatékony oltására,
- Környezet védelme.

A cég neve és címe: MVM GTER ZRT. Bakonyi Gázturbinás Erőmű
 8400 Ajka, Gyártelep hrsz.: 1961/1
 Tel. sz.: +36-1-304-2424

Külső tájékoztatásért felelős:
Erőművezető
Tel.: +36-1-304-2424

**A veszélyes anyagokkal foglalkozó
 üzem rendeltetése, fő tevékenysége:**

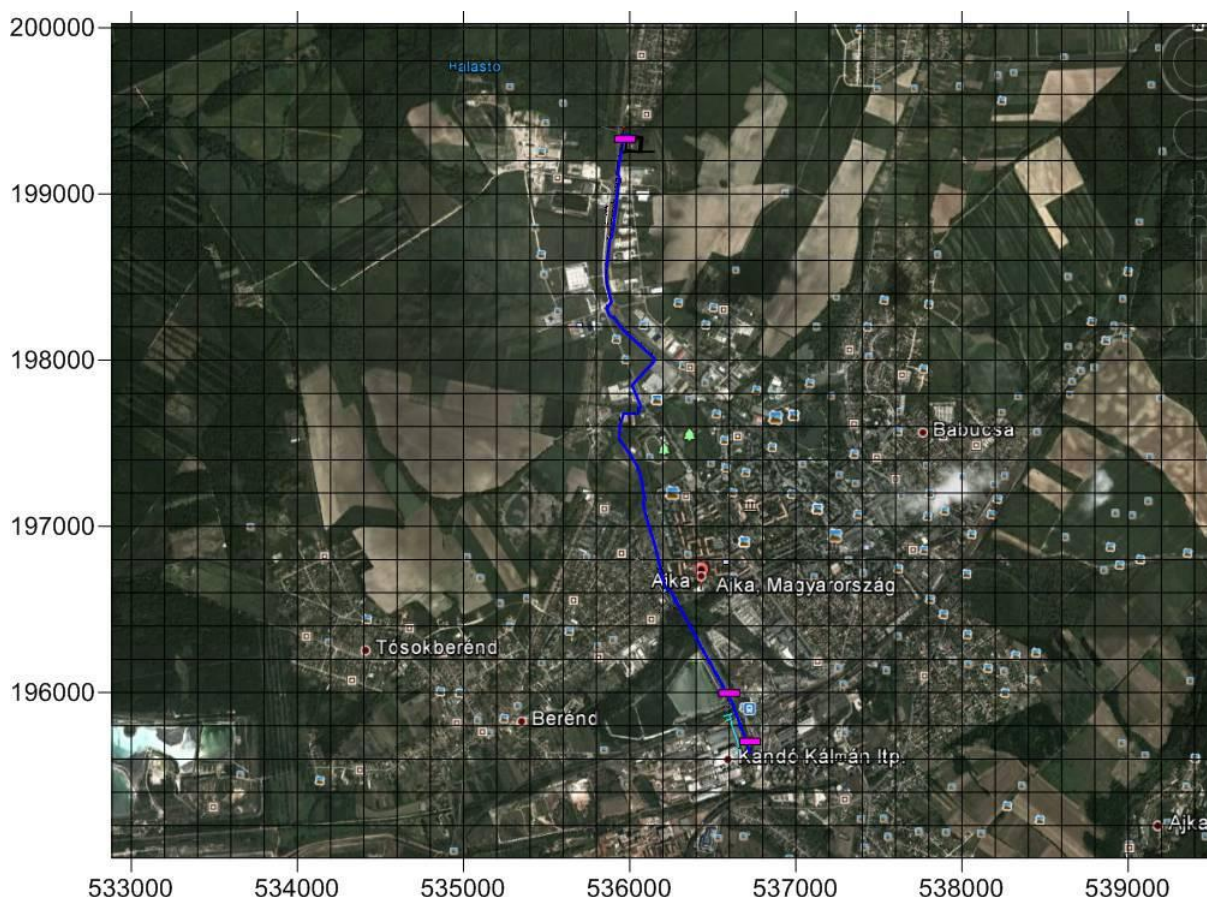
Az Erőmű villamosenergia-termelést végez a magyar villamos-energia rendszer csúcsigényeinek kielégítésére.

Veszélyes anyagok mennyisége:

A veszélyes anyagokat 8 db 300 m³-s és 3 db 200 m³-s fekvőhengeres, földalatti tartályban, 2 csoportban (4 db és 3 db) helyezték el, az üzem területén. 1 db 300 m³-s tartály havária tartályként, lekötve üzemel. Alattuk – felúszás ellen – vasbeton lemez készült, amelyre kavics és homok ágy került. A tartályokat a vasbeton lemezhez pántolással fogatták. A tartályok felett 0,3 m földtakarás található.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos legsúlyosabb baleset esetén kb. 100 méter sugarú körben lehet intenzív hősugárzásra számítani, valamint a környező épületekben üvegtörés keletkezhet.

A lakosságot és a szomszédos gazdasági tevékenységet is számításba vevő elemzések **társadalmi kockázata alapján** megállapítható, hogy az **Erőmű elfogadható kockázatot jelent.**

Gázvezeték:

Az Ajkai MVM GTER Bakonyi Gázturbinás Erőmű Zrt. tüzelőanyag ellátáshoz szükséges földgáz egy 40 bar engedélyezési nyomású, aktív és passzív védelemmel ellátott 4,17 km hosszú, 1 méternél mélyebbre fektetett földgáz célvezetéken érkezik az erőműhöz az „Ajka 2. gázátadó állomásról” (Ajka-Bakonygyepes). A gázátadó állomáson a szolgáltató által átadott gáz szűrése, nyomásszabályozása és elszámolási mérése is megvalósul.

A célvezeték végig a föld alatt fut, ahol utolsó szakasza az Erőműhöz vezető út részsíjének szélén halad szintén a föld alatt.

Az irányítási rendszerekben megfogalmazott célkitűzések magukba hordozzák a biztonságos üzemeltetés, a környezetvédelem iránti elkötelezettséget is.

Az üzemeltetést az E-On Közép-Dunántúli Gázhálózati Zrt. (Nagykanizsa Zrínyi u. 32., Tel: 88/579-810, 80/301-301) végzi.

**A cég neve és címe: MAL Magyar Alumínium
Termelő és Kereskedelmi Zrt. „f.a.”
8400 Ajka, Gyártelep hrsz.:598/15.
Tel. sz.: 88/522-400**

AZ ÜZEM ADATAI:

**A külső tájékoztatásért felelős:
Vészhelyzeti Operatív Törzs
Tel.: 88/ 522-435
Fax: 88/ 311-634**

Az üzem által folytatott veszélyes tevékenység:

- Bányászati hulladék tárolása.

A vörös-iszap tározók Ajka központjától dél-délnyugati irányban kb. 3,1 kilométerre, a lakott terület határától (Ajka - Tósokberénd) kb. 350-600 méter távolságra helyezkednek el. A városrészhez közelebbi VI-os kazetta 6 méteres gátmagasságtól indulva a legnyugatibb X kazetta már több mint 25 méteres magasságú. A lerakott vörös-iszap mennyiség kb. 30 millió tonna 150 hektár területen. Ajka-Tósokberénd veszélyeztetettsége a kockázati becslések alapján topográfiai elhelyezkedése miatt csekély.

EGYÉB VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

IVÓVÍZBÁZIS VÉDELME:

Az édesvíz napjainkra stratégiai fontosságúvá vált. A vízbiztonság, az ivóvíz biztonság, a vízbázis-védelem több szempontból is kiemelt jelentőségű. Az emberi felelőtlenség, a szándékos emberi tevékenység esetleg természeti katasztrófák olyan sérüléseket, szennyezéseket, esetleg fertőzéseket okozhatnak a vízbázisban, melyek egy időben emberek millióinak a létét, az életfeltételek meglétét veszélyeztethetik. Ez a veszélyeztetés le tehát a vízbázis-védelem és az ivóvízbiztonság kritikus infrastruktúra. A vízbázisok védelmének a fontosságát egy másik oldalról is meg lehet közelíteni.

Az emberi fogyasztásra a célkitűzései között szerepel többek között a hasznosítható vízkészletek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználat elősegítése, a felszín alatti vizek szennyezésének fokozatos csökkentése, és további szennyezésük megakadályozása. A felmért mezőgazdasági, ipari és kommunális szennyezőforrások folyamatos monitoringja az esetleges szennyezések kellő időben való észlelését könnyíti meg. A tervezési területen működő, a felszíni és felszín alatti vizekre - havária esetén – veszélyt jelentő üzemek száma 9 db, amelyek vízminőségi kárelhárítási tervvel rendelkeznek. Ezen üzemekből az ipari üzemek száma 5 db, a mezőgazdasági üzem 1 db, a szennyvíztisztító rendszerek száma 3 db.

A tervezési alegység területén a legjelentősebb ipari szennyvízkibocsátó a MAL Zrt. Timföld Ágazat Ajka. A gyár 1500 em³/év technológiai szennyvizet bocsát ki, amit a befogadó Torna patakba való bevezetés előtt fizikai és kémiai úton (semlegesítés) tisztít. A tervezési alegység területén Ajkán található 2 db ipari hulladéklerakó: a Bakonyi Erőmű Zrt. lerakója valamint a MAL Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt. nem veszélyes (vörösizsapkazetta) hulladéklerakója. A lerakók környezetvédelmi működési engedéllyel rendelkeznek.

Az ivóvízbázis-védelem konstrukció célja az emberi tevékenységből származó szennyezések megelőzése, a természetes (jó) vízminőség megőrzése az ivóvíz termelés céljára kiépített vízművek környezetében és a jövőbeni emberi fogyasztásra szánt vízbázisok területén.

A Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság ellátási területén, Veszprém megyében földfelszín alatti víznyerő-helyekről termeli ki a vizet. A kutakból kitermelt víz összetétele, minősége a természeti adottságoktól függ. A kitermelt víz jelentős többsége karsztvíz, kisebb része rétegvíz és talajvíz.

Karsztvíz: A nem vízvezető kőzetek hasadékokkal átjárt, repedéses rendszerében tározódó vizet hasadékvíznek nevezzük. Ezen belül a karsztvíz a legjelentősebb, amely a karsztosodott, karbonátos kőzettömeg (mész- és dolomit) hasadék-, illetve járatrendszerében tárolódó felszínalatti vizet jelenti. A Bakonyban ezen belül uralkodó a főkarsztvíz, amely nagy területeken egybe függő hidraulikai rendszert alkot. A főkarszt mellett kisebb jelentőségű, de helyileg fontos, elkülönült jellegű ún. karsztvíz emeletek is találhatóak

VESZÉLYES ANYAGOK SZÁLLÍTÁSA:

A várost átszelő 8-as főúton és a Székesfehérvár - Szombathely vasútvonalon napi rendszerességgel, nagy mennyiségben szállítanak veszélyes anyagokat.

A szállítás szabályaival kapcsolatos előírások betartását a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság helyi szerve havonta több alkalommal ellenőrzi.

A LAKOSSÁGVÉDELLEM MÓDSZEREI

Védekezési feladatok:

- A lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről,
- A védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése,
- Intézkedés kiadása a lakosság védelmére,
- Kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése, közművek helyreállítása),
- Utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb.),
- Helyreállítás, újjáépítés.

A veszélyhelyzeteket elemezve megállapítást nyert, hogy a polgári lakosság elzárkóztatására nincs szükség. A veszélyeztetett területen élők kimenekítésére, kitelepítésre sor kerülhet. A bekövetkezett események során megsérültek ellátására egészségügyi pont felállítására kerül sor.

Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:

1.) A lakosság riasztása a településen telepített polgárvédelmi sziréna rendszeren keresztül szirénajelzés által, harang félreverésével, hangosbeszélőn keresztül történik. (A riasztó rendszer működőképességének ellenőrzésére évente sor kerül.)

Szirénák telepítési helye: A város területén 11 db sziréna van

Szabadság tér 12.	Batthyányi tér 1.
Erőmű Zrt. telephelye	Domb u. – Csók u.
Mal Zrt. f.a. telephelye	Fő út 62.
Padragi út 95.	Frankel L. u. 14.
Vájár u. 2.	Rendeki u. 28.
Bartók B. u. 41.	

Amennyiben az elektromos eszköz a riasztásra nem alkalmas, a településen lévő harangok, valamint a rendőrség hangosbemondóval ellátott gépjárművei szolgálnak a lakosság riasztására.

Tájékoztató médiák:

- AVTV képűjság,
- AVTV adása,
- Ajka város honlapja,
- Ajkai szó,
- Országos médiák.

Tájékoztatás kiterjed:

- A veszélyhelyzet rövid ismertetésére,
- A lakosság által végrehajtandó helyes védekezési lehetőségekre,
- A lakosság által betartandó magatartási szabályokra,
- A média adásainak folyamatos figyeléséről.

A riasztást követő magatartási szabályok:

- Aki gépjárművel közlekedik, a gépjárművet biztonságosan állítsa le úgy, hogy az ne képezzen forgalmi akadályt!
- A szellőztető berendezéseket kapcsolják ki!
- Robbanás bekövetkezésekor védekezzenek a lehulló, repülő tárgyak ellen!
- Keressenek védelmet az épület szilárd belső helyiségeiben!
- Kerüljék a dőlésveszélyes tárgyak közelségét!
- Figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség közleményeit!
- Készüljenek fel a lakásaik elhagyására! (áramtalanítsanak)
- A munkahelyen dolgozók illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint tevékenykedjenek!
- Lehetőség szerint kísérik figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e?

2.) A kitelepítés, kimenekítés, elhelyezés:

A veszélyhelyzet kiteljesedését megelőzően a település veszélyeztetett területén élő lakosság azonnali kimenekítésére kerül sor a település nem veszélyeztetett területére.

Gyülekezés: Ajka, Szabadság tér 12.

Elhelyezés: Ajka, Sport u. 25. Sportcsarnok

A mozgásképtelen beteg családtagot (amennyiben nem tudják elvinni) a gyülekezési helyen be kell jelenteni, egy visszamaradó családtag felügyelete mellett meg kell várni, amíg elszállításukra a hatóság intézkedik.

Személyi túlélő csomag tartalma:

- Személyi okmányok, készpénz, bankkártya,
- 2-3 napra elegendő élelem, legalább 1 liter ivóvíz,
- Az évszaknak megfelelő ruházat, lábbeli, váltás fehérnemű,
- Tisztálkodási eszközök,
- Rendszeresen használt gyógyszerek,
- Takaró (hálózsák), hordozható rádió.

A túlélő csomag tömege lehetőleg ne haladja meg a 20 kg-ot!

A lakásból való távozáskor kapcsolják ki, illetve zárják el a villany-, víz- és gázvezetékeket és oltás el a kályhában a tüzet.

Legyenek nyugodtak! A hátrahagyott értékek őrzéséről a hatóságok gondoskodnak.

Sérültek mentése: A sérültek ellátását a település háziorvosa végzi, majd intézkedik a súlyosabb sérültek elhelyezésére a település háziorvosi rendelőjében.

A súlyos sérülteket az OMSZ ajkai mentőállomása a kijelölt kórházba szállítja.

3.) Helyreállítás:

A baleset során keletkezett épületkárok bejelentése, nyilvántartásba vétele az Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal épületében (Ajka, Szabadság tér 12.) történik.

A TELEPÜLÉS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDELME T BIZTISÍTÓ FELELŐS SZEMÉLYEK, SZERVEZETEK:

A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős. A polgármester irányítja a polgári védelmi feladatok ellátását. A védekezés irányítására irányító törzset hoz létre.

Védekezésben résztvevő szervezetek:

Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Tel.: 88/620-808

Ajkai Közös Önkormányzati Hivatal Tel.: 88/521-100

Helyi Védelmi Bizottság Tel.: 88/550-647

Ajka Katasztrófavédelmi Kirendeltség Tel.: 88/590-626

(Ajkai Hivatásos Tűzoltóság)

Ajkai Rendőrkapitányság Tel.: 88/500-990

OMSZ Mentőállomás Ajka Tel.: 88/211-840

Magyar Közút Nonprofit Zrt Ajaki Mérnökség Tel.: 88/201-204

E-on ÉDÁSZ Szombathelyi Üzemirányító Központ Tel.: 94/313-141

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ, HOZZÁFÉRHETŐSÉG

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

OKF elektronikus tájékoztató rendszere: www.katasztrofavedelem.hu

Ajka Katasztrófavédelmi Kirendeltség Tel/fax.: 88/590-626

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ:	112
RENDŐRSÉG:	107
TŰZOLTÓSÁG:	105
MENTŐK:	104